

कक्षा - पूर्वमध्यमाप्रथमवर्ष:

विषय: - नव्यव्याकरणम् (१०३)

अतिलघूत्तरीमा: प्रश्नाः

प्रश्न ०१	मोक्षेश्वरसूत्राणि कति ?
प्रश्न ०२	अच् प्रत्याहारै कति वर्णाः सन्ति ?
प्र. ०३	जश् प्रत्याहारै वर्णाः कति ?
प्र. ०४	प्रत्याहारविधामकं सूत्रं लिखत ?
प्र. ०५	गकारस्मोच्चारणस्थानं लिखत ?
प्र. ०६	च, वर्णस्मोच्चारणस्थानं लिखत ?
प्र. ०७	ज, वर्णस्मोच्चारणस्थानं लिखत ?
प्र. ०८	वकारस्मोच्चारणस्थानं लिखत ?
प्र. ०९	एच् प्रत्याहारै वर्णाः कति ?
प्र. १०	वैमाक्योपनिषद्वाङ्मयस्य मुद्रमाः रचनाकारः कः ?
प्र. ११	केषां वर्णानां स्पर्श संज्ञा भवति ?
प्र. १२	केषां वर्णानां- अन्तस्थ-संज्ञा भवति ?
प्र. १३	केषां वर्णानां स्वर-संज्ञा भवति ?
प्र. १४	केषां वर्णानां स्पृष्टप्रमत्नः भवति ?
प्र. १५	यणवर्णानां- आभ्रान्तरप्रमत्नः कः ?
प्र. १६	अ, वर्णस्माभ्रान्तरप्रमत्नः कः ?
प्र. १७	ष, वर्णस्माभ्रान्तरप्रमत्नः कः ?
प्र. १८	इकारस्मबाह्य प्रमत्नं लिखत ?
प्र. १९	क, वर्णस्मबाह्य प्रमत्नं लिखत ?
प्र. २०	व, वर्णस्मबाह्य प्रमत्नं लिखत ?
प्र. २१	आभ्रान्तरप्रमत्नाः कति ?
प्र. २२	बाह्य प्रमत्नाः कति ?
प्र. २३	इ, वर्णस्मबाह्य प्रमत्नं लिखत ?
प्र. २४	ट, वर्णस्म प्राणं लिखत ?
प्र. २५	ड, वर्णस्म प्राणं लिखत ?
प्र. २६	न, वर्णस्म प्राणं लिखत ?
प्र. २७	प्राणो को ?
प्र. २८	इलन्वम "इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
प्र. २९	लोप संज्ञा विधामकं सूत्रं लिखत ?
प्र. ३०	तस्मलोपः "इति सूत्रेण कः भवति ?

कक्षा - पू. म. ई. वर्ष

विषय - नवमव्याकरणम् (१०३)

- प्रश्न- 31 उपदेशोऽजनुनासिक इत् " सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 32 ह्रस्वदीर्घप्लुतसंज्ञा विधायकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 33 उदान्त संज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 34 नीचैश्नुदान्तः " सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 35 स्वरित संज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 36 अः इ, उ, ऋ, एषां वर्णानां प्रत्येकस्य कति भेदाः ?
- प्र. 37 ह्रस्वाभावः केषां वर्णानां भवति ?
- प्र. 38 लृवर्णस्य कति भेदाः ?
- प्र. 39 सवर्ण संज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 40 वृद्ध संज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 41 अत्, एच्, च का संज्ञा भवति ?
- प्र. 42 भूवादमो धातवः " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 43 चादमोऽसत्वे " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 44 उपसर्गः कति ?
- प्र. 45 गतिश्च " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 46 न वेति विभाषा " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 47 विशमोऽवसानम् " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 48 पदसंज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 49 संयोगसंज्ञा विधायकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 50 संयोगे गुरु " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 51 टि तागमः अन्त्ये वा आदेशी लिखत ?
- प्र. 52 यत्रानेकविधमान्तरं तत्र स्थानतः कः बलीयः ?
- प्र. 53 अनचि च " इति सूत्रेण किं भवति ?
- प्र. 54 अदर्शनं लोपः " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
- प्र. 55 नामकः " केन सूत्रेण अमादि सन्धिरभवति
- प्र. 56 लोपः शाकल्यस्य " इति सूत्रेण कयोः लोपः भवति ?
- प्र. 57 तवल्लकारः " इत्यत्र सन्धिविच्छेदं कुरु ?
- प्र. 58 शरि अवसाने च परे रेफस्य कः भवति ?
- प्र. 59 परस्परसन्धिविधायकं सूत्रं लिखत ?

- प्रश्न 60 सर्वत्र विभाषा शोः " इति सूत्रेण किं भवति ?
 प्र. 61 पूर्वस्य सन्धि विधायकं सूत्रं लिखत ?
 प्र. 62 अमी ईशाः ^{इत्थं} प्रगृह्य संज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
 प्र. 63 अही ईशाः इत्यत्र प्रगृह्य संज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
 प्र. 64 सन्ध्याः " इत्यत्र षट्त्वं कर्म न भवति ?
 प्र. 65 हलि सर्वेषाम् " सूत्रस्य मूलादृष्टं लिखत ?

॥ लघुत्तरीयाः प्रश्नाः ॥

- प्रश्न. ०१ सिद्धान्त कौमुद्याः रचयिता कः ?
 प्र. ०२ कति माहेश्वरसूत्राणि लिखत ?
 प्र. ०३ समाहारः स्वरितः " इति सूत्रस्य संक्षिप्त व्याख्यां कुरु ?
 प्र. ०४ अनुनासिकसंज्ञा विधायकं सूत्रं लिखत ?
 प्र. ०५ केषां वर्णानां कण्ठस्थानमस्ति ?
 प्र. ०६ वाह्यप्रमत्नाः कति नामानि लिखत ?
 प्र. ०७ केषां वर्णानां ~~अ~~ अल्पप्राणः भवति ?
 प्र. ०८ अणुदित्सवर्णस्य चाप्रत्ममः " सूत्रस्यार्थः लिखत ?
 प्र. ०९ आ. श्. औ. " वर्णानां का संज्ञा भवति ?
 प्र. १० कति उपसर्गाः नामानि लिखत ?
 प्र. ११ न वेति विभाषा " इति सूत्रेण का संज्ञा भवति ?
 प्र. १२ वर्णानामतिशमितः सन्धिः का संज्ञा भवति ?
 प्र. १३ संयोगसंज्ञा विधायकं सूत्रं लिखत ?
 प्र. १४ मिदचोऽन्त्यात्परः " सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?
 प्र. १५ यत्रानेक विद्यमान्तर्यं तत्र कः विधिः बलीमः ?
 प्र. १६ डि. च्च " सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?
 प्र. १७ भद्रद्वारिः " इत्यत्र दित्वं केन सूत्रेण भवति ?
 प्र. १८ संयोगान्तं मत्पदं तदन्तस्य कः भवति ?
 प्र. १९ हले ममां ममि लोपः " सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?
 प्र. २० यचोऽभवासावः " सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?

- प्रश्न क्र. 21 अध्वपरिमाणे च, वार्तिकस्मोदाहरणं लिखत ?
- प्र. 22 लोपः शाकल्यस्म ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
- प्र. 23 प्रवृत्तौ इः ॥ पदस्म विच्छेदं कृत्वा सन्धेः नाम लिखत ?
- प्र. 24 अक्षौहिणी सेना ॥ पदस्म वृद्धि विधामकं वार्तिकं लिखत ?
- प्र. 25 प्रार्थति ॥ पदस्म सन्धि विधामकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 26 खरि-अवसाने च परे ऐकस्म कः भवति ?
- प्र. 27 उप + औषति ॥ इत्यत्र सन्धेः नाम लिखत ?
- प्र. 28 अकः सर्वर्णे दीर्घः ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
- प्र. 29 एडः पदान्तादति ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
- प्र. 30 इन्द्रे च ॥ सूत्रस्मोदाहरणं लिखत ?
- प्र. 31 चाक्रे अत्र ॥ इत्यत्र ह्रस्वः केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 32 निपात्, एकाजनाडः ॥ सूत्रस्मोदाहरणं लिखत ?
- प्र. 33 विष्णोर्न इति ॥ इत्यत्र प्रगृह्य संज्ञा केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 34 मनीषा ॥ इत्यत्र कः सन्धिः ?
- प्र. 35 सच्यत् इत्यत्र विच्छेदं कृत्वा सन्धि विधामकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 36 विश्वः इत्यत्र श्चुत्वं कथं न भवति ?
- प्र. 37 ष्टुना ष्टुः ॥ सूत्रस्मैकोदाहरणं लिखत ?
- प्र. 38 षट् सन्तः इत्यत्र ष्टुत्वं कथं न भवति ?
- प्र. 39 बागीशः ॥ इत्यत्र विच्छेदं कृत्वा सन्धि विधामकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 40 एतन्मुशरिः ॥ इत्यत्र सन्धि विधामकं सूत्रं लिखत ?
- प्र. 41 तल्लमः इत्यत्र विच्छेदं कृत्वा सन्धेः नाम लिखत ?
- प्र. 42 उत्थानम् इत्यत्र पूर्वसवर्णः केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 43 वाक् + हरिः इत्यत्र हकारस्म पूर्वसवर्णः केन सूत्रेण भवति ?
- प्र. 44 पदान्ताब्धमः परस्म शस्म कः भवति ?
- प्र. 45 खरि च ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
- प्र. 46 सुगण्ट्षवठः इत्यत्र कः - आगमः ?
- प्र. 47 शितुक ॥ सूत्रस्मोदाहरणं लिखत ?
- प्र. 48 प्रत्यङ्गत्वा ॥ इत्यत्र आगमः कः भवति ?
- प्र. 49 संपुकाणां सो वक्तव्यः ॥ वार्तिकस्मैकमुदाहरणं लिखत ?
- प्र. 50 पदान्ताद्वा ॥ इति सूत्रेणागमः कः भवति ?

प्रश्न 51	विसर्जनीमहम सः ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
प्र. 52	इणः षः ॥ इति सूत्रेण कः आदेशः भवति ?
प्र. 53	तिरस्कृता ॥ इत्यत्र विसर्गं सकारः केन सूत्रेण भवति ?
प्र. 54	अधशिशरसी पदे ॥ सूत्रस्मौदाहरणं लिखत ?
प्र. 55	ससज्जुषो रूः ॥ सूत्रस्म व्याख्यां लिखत ?
प्र. 56	अतो रोरप्लुतादप्लुते ॥ सूत्रस्म कः आदेशः भवति ?
प्र. 57	देवान् इहि इत्यत्र यकारः लोपः केन सूत्रेण भवति ?
प्र. 58	भगौ न नमस्ते ॥ इत्यत्र यकारः लोपः कथं भवति ?
प्र. 59	रेफस्म रेके परे कः लोपः भवति ?
प्र. 60	पुना रमते ॥ इत्यत्र दीर्घः केन सूत्रेण भवति ?
प्र. 61	मनोरथः ॥ इत्यत्र विच्छेदं कृत्वा रूकार विधायकं सूत्रं लिखत ?
प्र. 62	एषको रुद्रः ॥ उकारः केन सूत्रेण भवति ?
प्र. 63	विप्रतिषेधे परं कार्मम् ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
प्र. 64	व्याकरणकर्तारः त्रयः मुनयः के ?
प्र. 65	पञ्चसन्धीनां नामानि लिखत ?

दीर्घान्तरीमाः प्रश्नाः

प्रश्न 01	आदिरन्त्येन सहेता ॥ इति सूत्रेण सम्मग्न व्याख्यायताम्
प्र. 02	वैश्याकरणसिद्धान्तकोमुद्रमाः ॥ नाञ्जलौ ॥ सूत्रस्म व्याख्यां कुरु ?
प्र. 3	यत्रानेकविधमान्तर्यम् ॥ इत्यादिनाः परिभाषायाः व्याख्यां कुरु ?
प्र. 4	स्थानिवदादेशो ऽनलिवधो ॥ सूत्रस्म सम्मग्न व्याख्यां कुरु ?
प्र. 5	अधोलिखितपदानां ससूत्रेण साधयतु ? सुद्धमुपाहमः, पुत्रजग्धी, विष्णवे, गन्धुतिः, इश, यहि, कृष्णर्द्धिः, प्रवोहः, अबेहि, प्रोभवान्, मार्तण्डः, शिवेहि, दोतृकारः, गवाक्षः ।
प्र. 6	हलो ग्रमां यमि लोपः सूत्रस्म प्रयोजनम् लिखत ?

प्रश्न- 7	अन्तादिवच्य ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 8	अचोऽन्त्यादि टि ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 9	दृशे दृशे सर्वणे ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 10	अकः सर्वणे दीर्घः ॥ उदाहरणपूर्वकं सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 11	वाक्मस्मरणमोरडित् ॥ परिभाषेमं सम्भग व्याख्यां कुरु ?. यक्रि- अत्र, सुश्लोकेति, दृशे- एते, विषणो इति, किम्बुक्तर अमुकेऽत्र, केचन् पञ्च प्रयोगाणि साधमन्तु ?.
प्र. 12	न पदान्ताद्दोऽनाम् ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 13	मोऽनुस्वारः ॥ सूत्रस्य सम्भग विवेचयन्तु ?.
प्र. 14	शमश्चिनोति, षट् सन्तः, सर्षिष्टमम्, षण्णाम्, वागीशः, एतन्मुशरिः, संल्लमः, उल्थानम्, वाग्घरिः, प्राडः खषवठः, सङ्घम्भुः, संहृकर्ता, पुंस्कोकिलः, शिवच्छामा, लक्ष्मीच्छामा- इत्यादिभिः ससूत्रेण प्रयोगाणि साधमन्तु ?.
प्र. 15	मोऽनुनासिकेऽनुनासिको वा ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 16	शशद्वोऽटि ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 17	ससजुषो रुः ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 18	विप्रतिषेधे परं कर्मम् ॥ सूत्रस्य व्याख्यां कुरु ?.
प्र. 19	हरिः शैते, नमस्करोति, मातुः कृया, शिवोऽर्च्यः, देवा इहि, मो देवाः, अदोऽरुपम्, गीर्धतिः, पुना रमते, अजघाः एवविष्णु असः शिवः ॥ ससूत्रेण साधमन्तु ?.
प्र. 20	ये रि ॥ सूत्रस्योदाहरणेन सहितं व्याख्यां कुरु ?.